

СРЕДНО УЧИЛИЩЕ „Н. Й. ВАПЦАРОВ“
с. Венец, общ. Венец, обл. Шумен, ул. „В. Левски“ № 2,
тел./факс 05343 – 2040, e-mail: soy_venec@abv.bg

Утвърдил
Директор:.....
/С. Кърджалиева/

Програма за предоставяне на равни възможности и за приобщаване на деца и ученици от уязвими групи

Училищната програма е приета с решение на ПС с протокол №
18/14.09.2022г. и е утвърден със Заповед №07/15.09.2022г.

Въведение

Настоящата програма цели да начертае целите и задачите на работа с деца и ученици и урежда взаимоотношенията между институциите, във връзка с предоставянето на приобщаващо образование.

Програмата е изготвена в съответствие с действащите стратегически и оперативни национални документи, в изпълнение на държавната политика за предоставяне на равни възможности на всички български граждани и за приобщаване на децата и учениците от уязвими групи.

Училищната програма се базира на:

- Закон за предучилищното и училищното образование;
- Наредба за приобщаващото образование;
- Стратегия за образователна интеграция на децата и учениците от етническите малцинства;
- Закон за защита от дискриминация;
- Конвенция за борба срещу дискриминацията в областта на образованието. Програмата включва реда и начините за оказване на обща и допълнителна подкрепа на всички деца и ученици, които имат необходимост от такива в училище, съобразно с техните лични интереси, потребности и нужди.

Уязвими групи в училище са деца и ученици, диагностицирани със специални образователни потребности, хронични заболявания, двигателни увреждания, деца и ученици в риск, деца с изявени дарби, деца-сираци и полусираци, деца от различни етнически групи.

Приобщаващото образование е процес на осъзнаване, приемане и подкрепа на индивидуалността на всяко дете или ученик и на разнообразие от потребности на всички деца и ученици чрез активизиране и включване на ресурси, насочени към премахване на пречките пред ученето и научаването и към създаване на възможности за развитие и участие на децата и учениците във всички аспекти на живота на общността.

ВОДЕЩИ ПРИНЦИПИ ПРИ РЕАЛИЗАЦИЯТА НА ПРОГРАМАТА

1. Равен достъп и приобщаване на всяко дете.
2. Равнопоставеност и недопускане на дискриминация:
 - а/ достъпна архитектурна среда;
 - б/ екипи от специалисти, в зависимост от потребностите на децата;
 - в/ диагностична и консултативна дейност;
 - г/ специални учебно-технически средства и апаратура;
 - д/ индивидуални образователни програми;
 - е/ кабинети, специализирани за работа с деца със СОП.

Продължава прилагането на политиката за включващо обучение на децата със специални образователни потребности чрез:

- Единна методика за комплексно педагогическо оценяване и препоръки за децата със специални образователни потребности.
- Изграждане на положителни нагласи към включващо обучение в различните общности – учители, ученици, деца и родители.
- Създаване на условия, гарантиращи интеграцията на децата със специални образователни потребности чрез изграждане на подкрепяща среда.

ЦЕЛИ НА ПРОГРАМАТА

1. Пълноценна социализация на деца и ученици със специални образователни потребности, ученици с физически и ментални увреждания и ученици от етническите малцинства.
2. Гарантиране на равен достъп до качествено образование за децата и учениците със специални образователни потребности, ученици с физически и ментални увреждания и ученици от етническите малцинства.
3. Утвърждаване на интеркултурно и подкрепящо образование като неотменна част от процеса на модернизация на българската образователна система.
4. Съхраняване и развиване на културната идентичност на децата и учениците от етническите малцинства.

ДЕЙНОСТИ ЗА ПОСТИГАНЕ НА ЦЕЛИТЕ

1. Провеждане на информационни кампании сред родители и общественост за разясняване на взаимните ползи от интегрираното обучение на децата и учениците със специални образователни потребности, ученици с физически и ментални увреждания и ученици от етническите малцинства.
2. Специализирана работа с родителите за по-голяма заинтересованост към образователно-възпитателния процес.
3. Работа с родителските общности за преодоляване на негативни стереотипи и дискриминационни нагласи спрямо различните етноси и децата с увреждания.
4. Провеждане на информационни кампании за привличане на млади хора като доброволци за работа с деца в риск от отпадане или отпаднали от образователната система.
5. Осигуряване при необходимост на допълнително обучение
6. Осигуряване на допълнителна квалификация на педагогическите специалисти за работа в мултикултурна образователна среда, включително за преподаване на български език на деца, за които той не е майчин.
7. Осъществяване на извънкласна работа, занимания по интереси и организиран отдих и спорт в мултикултурна образователна среда, съчетана с традициите на отделните етнически групи.
8. Изграждане и функциониране на информационна система за проследяване на децата в риск.
9. Допълнителна работа с ученици със специални образователни потребности и ученици от етническите малцинства, застрашени от отпадане и/или преждевременно напускане на училище.
10. Подкрепа на учениците от уязвимите етнически общности за продължаване на образованието им и след задължителната училищна възраст.
11. Създаване на условия за развитие на талантиливи деца и ученици и на деца с увреждания чрез насърчаване на техните творчески изяви.

Задачи

Основните задачи са свързани с обезпечаване на необходимите условия и субекти на приобщаващото образование:

1. Културно-образователна среда за приобщаване. Средата е източник за психично развитие за децата. Тя им влияе много по-силно и непосредствено, отколкото на възрастните, и може да изпълни своите функции, ако е достъпна, отговаря на потребностите им, разширява начините за познание на света и личностно развитие.

ЦЕЛИ НА ПРОГРАМАТА

1. Пълноценна социализация на деца и ученици със специални образователни потребности, ученици с физически и ментални увреждания и ученици от етническите малцинства.
2. Гарантиране на равен достъп до качествено образование за децата и учениците със специални образователни потребности, ученици с физически и ментални увреждания и ученици от етническите малцинства.
3. Утвърждаване на интеркултурно и подкрепящо образование като неотменна част от процеса на модернизация на българската образователна система.
4. Съхраняване и развиване на културната идентичност на децата и учениците от етническите малцинства.

ДЕЙНОСТИ ЗА ПОСТИГАНЕ НА ЦЕЛИТЕ

1. Провеждане на информационни кампании сред родители и общественост за разясняване на взаимните ползи от интегрираното обучение на децата и учениците със специални образователни потребности, ученици с физически и ментални увреждания и ученици от етническите малцинства.
2. Специализирана работа с родителите за по-голяма заинтересованост към образователно-възпитателния процес.
3. Работа с родителските общности за преодоляване на негативни стереотипи и дискриминационни нагласи спрямо различните етноси и децата с увреждания.
4. Провеждане на информационни кампании за привличане на млади хора като доброволци за работа с деца в риск от отпадане или отпаднали от образователната система.
5. Осигуряване при необходимост на допълнително обучение
6. Осигуряване на допълнителна квалификация на педагогическите специалисти за работа в мултикултурна образователна среда, включително за преподаване на български език на деца, за които той не е майчин.
7. Осъществяване на извънкласна работа, занимания по интереси и организиран отдих и спорт в мултикултурна образователна среда, съчетана с традициите на отделните етнически групи.
8. Изграждане и функциониране на информационна система за проследяване на децата в риск.
9. Допълнителна работа с ученици със специални образователни потребности и ученици от етническите малцинства, застрашени от отпадане и/или преждевременно напускане на училище.
10. Подкрепа на учениците от уязвимите етнически общности за продължаване на образованието им и след задължителната училищна възраст.
11. Създаване на условия за развитие на талантливи деца и ученици и на деца с увреждания чрез насърчаване на техните творчески изяви.

Задачи

Основните задачи са свързани с обезпечаване на необходимите условия и субекти на приобщаващото образование:

1. Културно-образователна среда за приобщаване. Средата е източник за психично развитие за децата. Тя им влияе много по-силно и непосредствено, отколкото на възрастните, и може да изпълни своите функции, ако е достъпна, отговаря на потребностите им, разширява начините за познание на света и личностно развитие.

осъществяване на различни дейности представлява база за обща подкрепа на децата и учениците.

Описаните в ЗПУО морални и материални награди също са част от предоставяната обща подкрепа.

Общата подкрепа включва и други дейности, подробно описани в Наредбата за приобщаващото образование.

2. Допълнителна подкрепа

Допълнителната подкрепа се осъществява въз основа на направена оценка на индивидуалните способности на определено дете или ученик.

Оценката на способностите се извършва от специално назначен екип от специалисти, съобразно необходимостта на детето и след това се потвърждава от Регионален център за подкрепа на приобщаващото образование.

Допълнителната подкрепа се реализира чрез план за действие за всяко конкретно дете. Родителите задължително се включват в плана за действие като активни участници в дейностите.

Ако Регионалният център препоръча допълнителна подкрепа, но родителите откажат, училището уведомява отдел „Закрила на детето“ към ССП по местоживееене на детето с цел социалните служби да окажат съдействие и ако се налага помощ на родителите за осъзнаване нуждите на детето.

При необходимост се изработва индивидуална учебна програма по съответните учебни предмети с цел по-лесното възприемане от ученика, а също се така се изготвя и индивидуален учебен план или учебен план за обучение в комбинирана форма на обучение. За ученици с изявиени дарби също се изработва индивидуален учебен план.

Заклучение

За изпълнението на Програмата важно значение има сътрудничеството между всички пряко ангажирани институции, неправителствения сектор и родителската общност. Всички участници в образователния процес (семейство, училище, институции) трябва да бъдат еднакво отговорни и ангажирани за постигането на поставените цели.

План за действие по програмата

Дейности	Срок	Отговорник	Забележка
Идентифициране на ученици, които имат необходимост от обща подкрепа	постоянен	учители	
Екипна работа на учители, класни ръководители, комисии и ресурсен учител	постоянен	класни р-ли, учители, ресурсен учител	ако е необходимо
Определяне на координатор на екипа за оказване на подкрепа	до 01.10.	директор	
Награждаване на ученици	текущ	директор	по даден повод за поощрение
Дейности на училищната библиотека, свързани с четивна грамотност	текущ	библиотекар	да се направи по повод Деня на книгата
Представяне на дейности по интереси в училището	месец септември	учители в ЦОУД	
Кариерно ориентиране и консултиране		кариерен консултант	
Идентифициране на ученици със СОП	постоянен	класни ръководители, учители, психолог, логопед, ресурсен учител	

Оценка на потребности на ученици със СОП	постоянен	ресурсен учител и екип	до 3 месеца след идентифициране на нуждата
Логопедична терапия, рехабилитация и консултации	постоянен	логопед	при нужда
Психологическа подкрепа, психосоциална рехабилитация и консултации	постоянен	Психолог, педагогически съветник	
Превантивни мерки за недопускане отпадане от училище	постоянен	директор, учители, психолог, педагогически съветник	
Организиране и провеждане на "Училище за родители"		директор, екип	при желание на родителите

Стимулиране участието на деца с изявени дарби в състезания, олимпиади и конкурси	постоянен	учители	
Стимулиране участието на деца и ученици от различни етнически групи в състезания, олимпиади и конкурси	постоянен	учители	
Съвместни дейности с МКБППМН	по график	УКБППМН, директор, районна администрация	
Обучение на педагогически специалисти за работа в мултикултурна среда	по график на плана за квалификация	директор, председатели на МО	